

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 35.784/1/V

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste vakantiekamer, op 25 juli 2003 door de Leden van het Verenigd College bevoegd voor het beleid inzake bijstand aan personen verzocht hun, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie "tot wijziging van het koninklijk besluit van 15 december 1977 betreffende de bezoldiging van de voorzitters en de presentiegelden van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn", heeft op 21 augustus 2003 het volgende advies gegeven :

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich in hoofdzaak beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

* *

STREKKING VAN HET ONTWERP

Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie strekt ertoe een aantal wijzigingen aan te brengen in het koninklijk besluit van 15 december 1977 betreffende de bezoldiging van de voorzitters en de presentiegelden van de leden van de raden voor maatschappelijk welzijn.

Er wordt een "bijzonder presentiegeld" toegekend aan het lid van de raad voor maatschappelijk welzijn dat de voorzitter vervangt gedurende een periode van minder dan een maand en gedurende ten minste zeven ononderbroken dagen. Het "bijzonder presentiegeld" wordt berekend "in dertigsten van de bezoldiging van de voorzitter" (artikel 2 van het ontwerp).

Het aantal gevallen waarin een presentiegeld kan worden toegekend, wordt uitgebreid. Zo kan een presentiegeld worden toegekend voor onder meer het bijwonen van de vergaderingen van het overlegcomité, bedoeld in artikel 26*bis* van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (hierna : organieke wet), van de overlegvergaderingen met de vakbonden en voor het voorzitterschap van een examenjury (artikelen 3 en 4 van het ontwerp).

Er wordt vereist dat, opdat de leden recht zouden hebben op presentiegeld, zij de ganse vergadering hebben bijgewoond (artikel 5 van het ontwerp). Er wordt een einde gesteld aan de onmogelijkheid om meer dan eenmaal per dag een presentiegeld toe te kennen aan eenzelfde lid (artikel 6 van het ontwerp).

.../...

Tot slot wordt bepaald dat het totaalbedrag van de presentiegelden en de bijzondere presentiegelden die per kwartaal worden uitbetaald aan het lid dat de voorzitter vervangt, hoger mag zijn dan de helft van de bezoldiging die voor de betrokken periode aan de voorzitter wordt toegekend (artikel 7 van het ontwerp).

RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

1. Onder voorbehoud van hetgeen hierna wordt opgemerkt, kan de ontworpen regeling worden geacht rechtsgrond te vinden in artikel 38, tweede lid, van de organieke wet, dat luidt :

"Binnen de perken en volgens de voorwaarden en modaliteiten van toekenning door de Koning (lees : het Verenigd College) bepaald, kan de raad voor maatschappelijk welzijn een presentiegeld toekennen aan zijn leden."

2. In de mate dat artikel 7 van het ontwerp betrekking heeft op de berekening van het presentiegeld dat toekomt aan het lid dat de voorzitter vervangt, vindt het rechtsgrond in artikel 39, tweede lid, van de organieke wet, dat luidt :

"De Koning (lees : het Verenigd College) bepaalt de regelen voor de berekening van (de) wedde (van het lid) en voor de verdere uitkering van de wedde van de verkozen voorzitter, evenals de invloed van die uitkeringen op de pensioenvorming."

3. Artikel 2 van het ontwerp beoogt het mogelijk te maken dat aan het lid dat de voorzitter vervangt gedurende een periode van minder dan een maand en gedurende ten minste zeven ononderbroken dagen, een "bijzonder presentiegeld" wordt toegekend.

Voor dergelijke bepaling biedt artikel 39, tweede lid, van de organieke wet geen rechtsgrond, aangezien de bevoegdheid die terzake aan het Verenigd College wordt toegekend, enkel betrekking heeft op een vervanging "gedurende ten minste een maand", en het Verenigd College niet bevoegd wordt gemaakt om in een bezoldigingsregeling te voorzien ingeval van een vervanging gedurende een periode van minder dan een maand.

Artikel 2 van het ontwerp kan evenmin worden geacht rechtsgrond te vinden in artikel 38, tweede lid, van de organieke wet, aangezien die bepaling uitsluitend betrekking heeft op presentiegelden die kunnen worden toegekend voor het bijwonen van bepaalde vergaderingen, en niet op bezoldigingen die gedurende een bepaalde periode worden uitbetaald, zoals het geval is voor het "bijzonder presentiegeld" dat wordt berekend in dertigsten van de bezoldiging van de voorzitter en dat wordt betaald aan het lid gedurende de periode van vervanging van de voorzitter.

Het Verenigd College kan zich bijgevolg niet op artikel 38, tweede lid, van de organieke wet beroepen om de gevallen waarin blijkens artikel 39 van de organieke wet een bezoldiging kan worden toegekend aan het lid dat de voorzitter vervangt, uit te breiden.

Uit wat voorafgaat volgt dat artikel 2 van het ontwerp, bij gebrek aan rechtsgrond, geen doorgang kan vinden. Hetzelfde geldt voor artikel 7 van het ontwerp in de mate dat dit betrekking heeft op de "bijzondere presentiegelden".

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

1. Het eerste tot het vierde lid van de aanhef refereren aan bepalingen die het ontwerp niet tot rechtsgrond strekken en dienen om die reden te vervallen.

2. Men redigere het vijfde lid van de aanhef - dat het eerste lid dient te worden - als volgt :

"Gelet op de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, inzonderheid op artikel 38, vervangen bij de wet van 5 augustus 1992, en op artikel 39;"

3. De ontworpen regeling heeft geen budgettaire weerslag. De verwijzing naar het advies van de inspectie van financiën, in het achtste lid van de aanhef van het ontwerp, zoals het om advies is voorgelegd, kan derhalve worden weggelaten.

Artikel 1

Artikel 1 van het ontwerp overlapt artikel 1 van het te wijzigen koninklijk besluit van 15 december 1977 en moet vervallen.

Artikel 7

Ter wille van de rechtszekerheid dient in artikel 7 van het ontwerp duidelijker te worden aangegeven waar precies het ontworpen lid moet worden "ingevoegd" in artikel 11, § 2 (niet: artikel 11, 2^{de} §), van het koninklijk besluit van 15 december 1977.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	D. ALBRECHT, C. ADAMS,	staatsraden,
	J. VELAERS, M. RIGAUX,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de Heer W. VAN VAERENBERGH, eerste auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS

M. VAN DAMME

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 35.784/1/V

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre des vacations, saisi par les Membres du Collège réuni compétents pour la politique d'aide aux personnes, le 25 juillet 2003, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté du Collège réuni de la Commission communautaire commune "modifiant l'arrêté royal du 15 décembre 1977 relatif au traitement des présidents et aux jetons de présence des membres du conseil de l'aide sociale", a donné le 21 août 2003 l'avis suivant :

En application de l'article 84, § 3, alinéa 1^{er}, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la section de législation s'est essentiellement limitée à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique, ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites.

*
* *

PORTÉE DU PROJET

Le projet d'arrêté du Collège réuni de la Commission communautaire commune, soumis pour avis, entend apporter un certain nombre de modifications à l'arrêté royal du 15 décembre 1977 relatif au traitement des présidents et aux jetons de présence des membres des conseils de l'aide sociale.

Un "jeton de présence spécial" est octroyé au membre du conseil de l'aide sociale qui remplace le président pour une durée de moins d'un mois et d'au moins sept jours consécutifs. Ce "jeton de présence spécial" est "calculé par trentième du traitement du président" (article 2 du projet).

Le projet accroît le nombre de cas où un jeton de présence peut être attribué. Ainsi, un jeton de présence peut être alloué, entre autres, pour la participation aux réunions du comité de concertation visé à l'article 26bis de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale (ci-après : la loi organique), aux réunions de concertation syndicale, ainsi que pour la présidence d'un jury d'examen (articles 3 et 4 du projet).

Pour pouvoir bénéficier des jetons de présence, les membres doivent avoir assisté à toute la réunion (article 5 du projet). L'impossibilité d'accorder un jeton de présence plus d'une fois par jour à un seul et même membre est par ailleurs levée (article 6 du projet).

.../...

Enfin, le projet prévoit que le montant total des jetons de présence et des jetons de présence spéciaux versés trimestriellement au membre qui remplace le président peut dépasser la moitié du traitement alloué au président pour la période concernée (article 7 du projet).

FONDEMENT LÉGAL DU PROJET

1. Sous la réserve des observations faites ci-dessous, le texte en projet peut être réputé puiser son fondement légal à l'article 38, alinéa 2, de la loi organique, qui énonce que :

"Dans les limites et selon les conditions et modalités d'octroi déterminées par le Roi (lire : le Collège réuni), le conseil de l'aide sociale peut accorder des jetons de présence à ses membres."

2. En tant qu'il concerne le calcul des jetons de présence attribués au membre qui remplace le président, l'article 7 du projet trouve son fondement légal à l'article 39, alinéa 2, de la loi organique, qui s'énonce comme suit :

"Le Roi (lire : le Collège réuni) fixe les règles à appliquer en ce qui concerne le calcul (du) traitement (du membre), la continuation du paiement du traitement du président élu et l'incidence de ces paiements en matière de pension."

3. L'article 2 du projet vise à permettre l'attribution d'un "jeton de présence spécial" au membre qui remplace le président pendant moins d'un mois et au moins sept jours consécutifs.

L'article 39, alinéa 2, de la loi organique ne saurait procurer son fondement légal à une telle disposition, dès lors que la compétence dévolue à cet égard au Collège réuni concerne uniquement un remplacement "pour un terme ininterrompu d'un mois au moins", et que le Collège réuni n'est pas habilité à prévoir un statut pécuniaire en cas de remplacement d'une durée de moins d'un mois.

L'article 2 du projet ne peut pas davantage être réputé puiser son fondement légal dans l'article 38, alinéa 2, de la loi organique, celui-ci se rapportant exclusivement aux jetons de présence qui peuvent être alloués pour la participation à certaines réunions, et non aux traitements versés pendant une période déterminée, à l'instar du "jeton de présence spécial" calculé par trentième du traitement du président et versé au membre au cours de la période de remplacement du président.

Le Collège réuni ne peut dès lors invoquer l'article 38, alinéa 2, de la loi organique pour accroître le nombre de cas où, conformément à l'article 39 de la loi organique, un traitement peut être alloué au membre qui remplace le président.

Il résulte de ce qui précède que faute de fondement légal, l'article 2 du projet ne peut être maintenu. Une observation identique s'applique à l'article 7 du projet en tant qu'il concerne les "jetons de présence spéciaux".

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

1. Les quatre premiers alinéas du préambule visent des dispositions qui ne procurent aucun fondement légal au projet et devront, à ce titre, être supprimés.

2. On rédigera comme suit le cinquième alinéa du préambule - qui deviendra le premier alinéa :

"Vu la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale, notamment l'article 38, remplacé par la loi du 5 août 1992, et l'article 39;"

3. Le texte en projet n'ayant aucune incidence budgétaire, on pourrait supprimer la référence à l'avis de l'inspection des finances qui figure au huitième alinéa du préambule du projet soumis pour avis.

.../...

Article 1^{er}

L'article 1^{er} du projet faisant double emploi avec l'article 1^{er} de l'arrêté royal du 15 décembre 1977 dont la modification est envisagée, il y aurait lieu de le supprimer.

Article 7

Pour assurer la sécurité juridique, l'article 7 du projet devrait indiquer avec davantage de précision à quel endroit de l'article 11, § 2, de l'arrêté royal du 15 décembre 1977, l'alinéa en projet doit être "inséré".

La chambre était composée de

Messieurs	M. VAN DAMME,	président de chambre,
	D. ALBRECHT, C. ADAMS,	conseillers d'Etat,
	J. VELAERS, M. RIGAUX,	assesseurs de la section de législation,
Madame	F. LIEVENS,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. W. VAN VAERENBERGH, premier auditeur.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. M. VAN DAMME.

LE GREFFIER,

LE PRESIDENT,

F. LIEVENS

M. VAN DAMME